

Eelde-Paterswolde, 2 december 2022

Aan het College van BenW en de gemeenteraad van Tynaarlo
Kornoeljeplein 1,
Vries

Op 15 november jl. werd de concept-Woonvisie besproken door de gemeenteraad van Tynaarlo. Wij hebben de visie met belangstelling gelezen en het debat met nieuwsgierigheid gevolgd. Zou het wellicht ook over ons project-initiatief in Paterswolde gaan? Dat, even in de herinnering, in het voorjaar en de zomer van 2020 van start is gegaan na unanieme steun in de gemeenteraad?

In Paterswolde heeft dat inmiddels een concreet plan voor de locatie op de voormalige Bladergroenschool opgeleverd. We werken als initiatiefgroep met enthousiaste bewoners en belangstellenden samen met de landelijke Stichting Knarrenhof®. In Tynaarlo zijn er momenteel 622 mensen ingeschreven voor een Knarrenhof. In geen enkele Nederlandse gemeente is er naar verhouding meer interesse voor dit concept dan bij u.

De lezing van de 'concept-Woonvisie' stemde ons aanvankelijk vreugde- en hoopvol. Het concept van de Hofjes als aloude en nog steeds relevante woonvorm wordt namelijk expliciet genoemd, voor het eerst op p.18 en later nog op p.36, waar het gaat over bijzondere woonvormen. Het Hof kan een meerwaarde voor ons dorp hebben, niet alleen wanneer ze voor ouderen worden bestemd maar ook wanneer er een mix van meerdere generaties wordt gehuisvest. U begrijpt, het klinkt als muziek in de oren. Helaas werd er bij het debat in de raadszaal nauwelijks aandacht besteed aan de initiatieven die de gemeente 'van onderop' uit de samenleving bereiken. Het ging vooral om hoeveel woningen er de komende jaren gebouwd kunnen en moeten worden. De kwantiteit stond voorop, helaas. Ons Hof kwam er met een terloopse voetnoot vanaf. Is dat geen gemiste kans juist omdat ons burgerinitiatief zo enorm leeft in Tynaarlo?

U zult begrijpen dat in Eelde-Paterswolde nu het gevoel overheerst dat onze plannen in de spreekwoordelijke lade zijn beland. 'U hoort nog van ons', dat is het antwoord dat we nu al jarenlang krijgen wanneer wij informeren naar de voortgang. Zo heeft Knarrenhof nooit enige formele reactie per brief of mail gehad op het uitgewerkte plan voor de Bladergroenschool, anders dan een ontvangstbevestiging.

Dit plan is in het voorjaar/zomer van 2021 met ambtenaren van Tynaarlo gemaakt en is mede op advies van uw ambtenaren in juli en in september 2021 ter beoordeling aan het college gestuurd.

Het is voor ons als enthousiaste 'trekkers' zeer frustrerend. Wij steken immers veel tijd en energie in het verwezenlijken van deze prachtige woonvoorziening. Aanvankelijk kwamen er enthousiaste reacties onze kant op vanuit de gemeenteraad en er werden zelfs steunbetuigingen gedaan in de vorm van moties. Voorafgaand aan de verkiezingen werd er door meerdere partijen aangegeven dat men graag met ons in gesprek wilde gaan.

Maar inmiddels lijkt het politieke draagvlak voor ons initiatief nagenoeg verdwenen en zijn er zelfs raadsleden die openlijk via sociale media de plannen in Paterswolde ter discussie stellen. Het gaat daarbij onder meer om de rol die de Stichting Knarrenhof als co-ontwikkelaar bij de planontwikkeling speelt. Daarbij worden hele vreemde dingen beweerd, die niet terecht zijn. Wij hadden graag de kans gehad om de verkeerde beeldvorming, die ook door raadsleden over de Stichting naar buiten worden gebracht, recht te zetten.

Het is al met al reden voor ons om u met dit schrijven te benaderen - dat ook in afschrift volgende week aan de lokale pers zal worden verzonden – omdat dat de enige plek is hoe wij tot op heden informatie krijgen van wat 'de gemeente' van ons vindt. Eerder is na politieke druk uit de raad en na lang aandringen op 9 februari 2022 een overleg geweest tussen de Stichting Knarrenhof® met wethouder Kraaijenbrink, het ambtelijk apparaat en de SEW, over het Hof van Paterswolde. Daar zijn allerlei vervolgacties afgesproken die de gemeente zou oppakken over de Bladergroenschool. Zo vroeg de wethouder aan de aanwezige ambtenaren om naar mogelijke andere plekken voor de SEW te zoeken. We hebben nooit de belofde terugkoppeling ontvangen anders dan wat wij in de Eelder Dorpsklanken moeten lezen.

We vinden het als initiatiefgroep niet gebruikelijk om op deze manier te moeten communiceren maar helaas laat u ons geen andere keus. In de vorige collegeperiode heeft de gemeente Tynaarlo steeds benadrukt 'vraaggericht' te willen werken. 'Kom naar ons toe met concrete plannen!', die opmerking hebben we meerdere keren mogen noteren. Daarop zijn we vol goede moed aan de slag gegaan. In Paterswolde hebben we 1,5 jaar geleden een concreet plan ingediend met onze begeleiders, hun architect en uw ambtenaren.

Tynaarlo staat met 622 deelnemers al de nodige tijd in de top-10 van Knarrenhof-gemeenten tussen steden als Amsterdam, Zwolle en Deventer met het grootste aantal belangstellenden voor deze collectieve woonvorm, waarin mensen prettig wonen én omzien naar elkaar. Een woonvorm die in de Drentse cultuur van noaberschap toch alle kansen zou moeten krijgen en daar vast prima kan gedijen. Dat deze honderden belangstellenden eindeloos in de wachtkamer worden geplaatst, snappen wij niet. Waarom duurt het zo lang? Waarom mogen wij ondanks herhaald verzoek, ons initiatief niet presenteren aan u, de gemeenteraad? En het hoeft ook allemaal echt niet zo lang te duren. Kijk naar de gemeente Emmen, waar binnen drie jaar tussen idee en start bouw zat, inclusief sloop van bestaande opstallen, nieuwe bestemmingsplan etc. Het kan dus wél.

Wij plaatsen inmiddels vraagtekens bij het vermogen van de gemeentelijke organisatie om initiatieven als de onze op een goede manier te begeleiden. Hoe anders valt het te verklaren dat het concept-plan dat wij in de zomer 2021 hebben ingediend nog steeds geen formele reactie heeft gekregen? Dat is toch buitengewoon pijnlijk.

De eindeloze vertraging heeft er in het geval van Paterswolde toe geleid dat wij ter rechterzijde over de vluchtstrook zijn ingehaald en de locatie van de Bladergroenschool inmiddels lijkt te zijn vergeven aan de woningcorporatie SEW. Heel bijzonder: de ervaring wijst uit dat de SEW in Eelde jarenlang geen grond kon krijgen van de gemeente. Nu ineens moet de corporatie bediend worden, ten koste van het plan Hof van Paterswolde. Begrijpt u ons goed, het is ook van groot maatschappelijk belang dat er sociale woningbouw wordt toegevoegd aan de woningvoorraad van Tynaarlo. Er is nog een lange weg te gaan voordat ook in Tynaarlo 30 procent van alle woningen bestaat uit sociale woningbouw. Maar het blijft bijzonder dat ons maatschappelijk initiatief zich als eerste met een compleet plan en met steun van de raad heeft gemeld voor de genoemde locatie, en waarin 30 procent sociaal was opgenomen, nu blijkbaar simpelweg terzijde kan worden geschoven. En dat we dit nota bene uit de krant moeten vernemen! Dit verwachten wij niet van u als organisatie om zo met burgerinitiatieven om te gaan.

Wij hebben de afgelopen tijd ervaren dat er door de gemeentelijke organisatie oneigenlijke argumenten worden gebruikt om onze initiatieven terzijde te schuiven. Zo zouden de plannen voor het Hof in Paterswolde ten koste gaan van betaalbare sociale woningbouw en zou de gemeente niet één-op-één zaken met ons mogen doen in verband met het bekende Didam-arrest. Inmiddels zijn echter verschillende publicaties verschenen (zoals [deze](#) van de VNG en anderen) waaruit blijkt dat gemeenten nog steeds wel grondposities direct aan één partij kunnen verkopen. De ervaring van stichting Knarrenhof in andere gemeenten wijst dat ook uit. Zij hebben Tynaarlo gewezen op landelijk expert professor Bregman op dit punt – hij is auteur van de genoemde VNG-handreiking. Wij hebben aangeboden Bregman naar Tynaarlo te halen maar daar werd ambtelijk geen prijs op gesteld. Knarrenhof® heeft nota bene al 12 Didam-publicaties met gemeenten succesvol doorlopen en is een van de voorbeelden van hoe het kan en moet, in de ogen van professor Bregman. Inmiddels wordt steeds duidelijker dat gemeenten nog wel degelijk initiatieven uit markt en samenleving kunnen honoreren, [zie bijvoorbeeld het artikel](#) dat vorige week van een andere specialist op dit vlak, Manfred Fokkema, verscheen.

Het lijkt tekenend voor de manier hoe er met onze voorstellen wordt omgegaan. Er wordt gewerkt vanuit aannames, er worden geen feiten gecontroleerd en er wordt niet overlegd. Afrondend: wij vinden de gang van zaken uitermate teleurstellend. Zeker bij participatie zou moeten gelden: niet óver de inwoners praten maar mét hen. Voor onze planvorming in Paterswolde missen wij deze dialoog ten zeerste. Daarom dringen we met klem er bij u op aan om het gesprek met ons te hervatten.

Met vriendelijke groet,

Initiatiefgroep Hof van Paterswolde,
Emmy Bremer, Jan Slangen, Jaap de Graaf